

KO SMO MI?

Vizija programa „Muzika nade“ je da kroz muziku pozitivno transformiše živote dece, mladih i njihovih porodica, stvarajući buduće lidere društvenih promena. Program je besplatan i nije selektivan u prijemu, samim tim je dostupan i deci iz ugroženih zajednica, naročito onoj koja su pogođena siromaštvom, bez roditeljskog staranja, deca samohranih roditelja, primaoca socijalne pomoći, interno raseljenih lica i migranata. Kroz intenzivno učenje sviranja muzičkog instrumenta i pevanja u orkestrima i horovima, deca razvijaju veštine potrebne za post-industrijsku globalnu ekonomiju 21. veka. Kao članovi grupe, moraju da konstruktivno i efikasno komuniciraju i prenose emocije, a javni nastupi su prilika da se njihov rad vidi i vrednuje, što im daje dodatnu snagu da iskorače iz siromaštva.

Jedinstven obrazovni program „Muzika nade“ započet je u Srbiji 2014. godine u partnerstvu sa čuvenim El Sistema pokretom, proglašenim od strane UNESCO-a za najbolji socijalno inkluzivni program na svetu. Prihvatajući vrednosti, principe i metodologiju El Sistema, u Srbiji program „Muzika nade“ uspešno realizuje organizacija civilnog društva „Music Art Project“ (MAP)¹, koja je deo globalne mreže El Sistema i uživa njihovu podršku za svoje aktivnosti.

Zajedno sa institucijama, preduzećima i građanima, „Muzika nade“ se već 9 godina bavi problemom socijalne isključenosti dece koja dolaze iz marginalizovanih zajednica, s ciljem otklanjanja predrasuda i diskriminacije u ranom uzrastu i stvaranja okruženja koje je otvoreno i neguje različitost, ujedno osnažujući decu i mlade da se uključe u društvene aktivnosti koje ih se tiču i koje imaju uticaj na njihov život.

Svojim aktivnostima program „Muzika nade“ pozitivno doprinosi razvoju srpskog društva u celini jer utiče na 7 od ukupno 17 Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija (UN Sustainable development goals) i to: 1. borba protiv siromaštva 4. kvalitetno obrazovanje, 5. rodna ravnopravnost, 8. pošten posao/ekonomski razvoj [amaterski duvački i perkusionistički svirači], 10. smanjena nejednakost, 11. održivi gradovi i zajednice 17. partnerstvo/saradnja. (<https://serbia.un.org/en/sdgs>)

¹ Music Art Project je organizacija osnovana 2010. godine s ciljem da kroz kvalitetne i inovativne muzičko-obrazovne programe, u saradnji s drugim akterima u oblasti umetnosti i u zajednici, doprinese razvoju kulture i društva u Srbiji. Cilj je organizacije da kvalitetno muzičko obrazovanje učini dostupnim svakom detetu, bez obzira na njegov socio-ekonomski status i na taj način svima obezbedi adekvatne uslove za rast i razvoj

U SRBIJI VELIKI POTENCIJAL ZA USPEH PROGRAMA

Program „Muzika nade“ je uključen u domaći školski sistem, a podržavaju ga i druge domaće institucije, čime je obezbeđena njegova održivost. To se desilo zahvaljujući podršci Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva, Komisije Republike Srbije za saradnju sa UNESCO, Stalne konferencija gradova i opština, muzičkih škola i kulturnih centara u gradovima gde su prisutni. Entuzijazam i posvećenost programa stvaranju novih lidera društvenih promena u Srbiji prepoznali su i strani donatori kao Delegacija EU u Srbiji, koja je od 2015. do 2022. godine finansirala program na jugu Srbije, kroz sredstva „Evropskog progres“, a potom i kroz podršku projektu „Sutra počinje danas“ u okviru programa „Podrška civilnom društvu 2018“. Među donatorima su bili: UNHCR, UNICEF, UNOPS, Vlada Australije kroz program Direct Aid, Ministarstvo inostranih poslova SAD, Centralno evropska inicijativa i dr. Program sada koristi „male grantove“ ministarstava inostranih poslova Ujedinjenog kraljevstva Velike Britanije i SAD-a.

Tokom devet godina rada program „Muzika nade“ realizovan je u 11 gradova: Beograd, Novi Sad, Obrenovac, Jagodina, Čuprija, Paraćin, Bujanovac, Surdulica, Leskovac, Kraljevo i Vranje, uključujući oko 2500 dece, korisnika centara za socijalni rad i đaka osnovnih i muzičkih škola, dok je preko 500 nastavnika muzičke kulture i profesora muzike završilo akreditovana stručna usavršavanja. Od 2014. godine do danas stručne seminare je vodilo 20 domaćih i 25 stranih stručnjaka. Do sada su škole iz programa zajedno i samostalno, u okviru svojih lokalnih samouprava, učestvovala na ukupno oko 50 nastupa, a samo u okviru „Muzike nade“ u Srbiji je organizovano preko 30 zajedničkih nastupa. „Muzika nade“ tradicionalno obeležava svoj rad godišnjim koncertima u sali Kolarčeve zadužbine, a 2019. g. su nastupili u MTS dvorani u okviru proslave 9. maja, Dana Evrope, kao i na Nišvilu, Baby EXITu, Džez festivalu u Novom Sadu i na zatvaranju Gitar art festivala.

Oko programa su okupljeni muzički ambasadori i umetnici: trubač Francisko Flores, ekskluzivni umetnik Dojče Gramofona, solo pevačica Marijana Mijanović, naša najpoznatija i međunarodno priznata kontraalt pevačica, Nataša Tasić Knežević, sopran i solistkinja opere, Nikola Ćirić, prva horna Beogradske filharmonije, zatim muzičari Vasil Hadžimanov, Zejna i Marčelo, DJ umetnica Lea Davogić, kao i glumci: Dragan Mićanović, Nela Mihailović, Bojana Stefanović, Suzana Lukić i Miona Marković.

**SAMO
UDRUŽENI
MOŽEMO DA
DECI VRATIMO
NADU U
BUDUĆNOST**

Tokom pandemije korona virusa „Muzika nade“ je svoje pedagoške snage fokusirala na razvoj metodologije i edukaciji nastavnog kadra senzibilisanog za rad sa najosetljivijim grupama – decom koja žive ispod linije siromaštva i mališanima kojima centri za socijalni rad u dnevnim boravcima pomažu u učenju i ishrani da ne ispadnu iz obrazovnog sistema. Bili su aktivni u OŠ „Branko Pešić“ u Beogradu, Centru za socijalni rad u Novom Sadu, u Surdulici i u osnovnoj školi “Branko Radićević i Muzičkoj školi u Bujanovcu, starajući se o preko 400 dece, od kojih preko 90% živi u apsolutnom siromaštvu i ne stiže ni osnovnoškolsko obrazovanje.

Korona je ovu decu potpuno izolovala jer nisu mogla da prate nastavu na daljinu i da budu u kontaktu sa vršnjacima. „Muzika nade“ je rešenje našla kroz donacije građana koji su obezbedili tablete i internet vezu, a, po otvaranju škola, i užinu za ovu muzičku družinu.

Kroz nedavno (u oktobru 2023.) započetu donatorsku kampanju „Budi i ti deo nade“ podsetili su građane da u Srbiji čak 120.000 mališana živi ispod linije siromaštva. Ako se svako od nas ne uključi, ova deca neće imati priliku da se obrazuju niti da postave temelje za svoju budućnost. Jedno od proverenih rešenja ovog problema je jačanje i širenje programa „Muzika nade“ jer njihovi časovi muzike dokazano podstiču socijalnu inkluziju, dajući učenicima osećaj pripadnosti i podrške.

U OŠ „Branko Pešić“, u koju dolaze deca iz najsiromašnijih delova beogradske gradske opštine Zemun, program „Muzika nade“ je, zahvaljujući podršci Zavoda za unapređenje obrazovanja i vaspitanja, odnosno Ministarstva prosvete, uključen u nastavne i van-nastavne aktivnosti učenika od 1-4. razreda, a sa starijim razredima radi kroz vannastavne aktivnosti (hor i perkusionistički ansambl). Pored toga, uključeni su u Resursni centar Ministarstva prosvete, kao program čije aktivnosti su prepoznate kao vid psiho-socijalne pomoći učenicima da ne ispadnu iz obrazovnog sistema. Link:
<https://www.danas.rs/vesti/drustvo/devet-skola-postale-resursni-centri-za-inkluzivno-obrazovanje/>

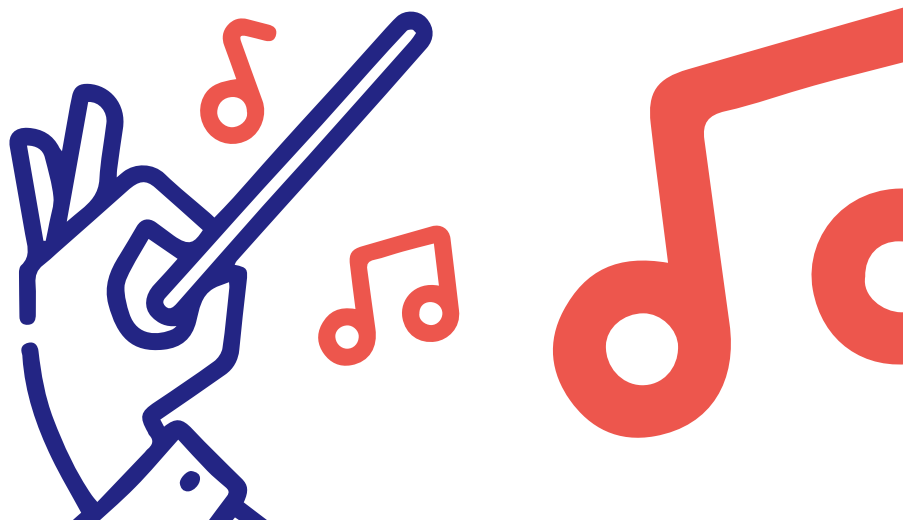
**UČENICI I
PROFESORI
„ MUZIKA NADE“
SU AMBASADORI
SRPSKE KULTURE
I ORIGINALNOSTI**

„Hor nade“ od oktobra 2021. učestvuje u predstavi „Deca“, po stihovima istoimenog romana Milene Marković, koja je na stalnom repertoaru Narodnog pozorišta u Beogradu, a u režiji i na muziku Irene Popović-Dragović. Ovaj komad je dokaz njihovog talenta i razvoja, jedan od velikih događaja koji potvrđuju da učenici programa „Muzika nade“ sigurno koračaju stazom razvoja i uspeha.

Privilegija pripadnosti uspešnom svetskom inkluzivno-muzičkom pokretu je višegodišnje učešće na letnjim muzičkim kampovima u okviru Sistema Evrope i nastupi sa najboljim omladinskim orkestrom Venecuele u teatru La Scala (Milano), potom u Odeonu Atikusu, (Atina), kao i u londonskom Rojal Albert holu, birmingamskom Soutbanks centru. Poslednje gostovanje sa Omladinskim orkestrom Sistema Evrope (SEYO – Sistema Europe Youth Orchestra) bilo je julu 2022. u madridskom Nacionalnom auditorijumu u sa 140 svirača uzrasta od 12 do 20 godina. Od regionalnih nastupa izdvajaju koncert sa Geraldom Virtom, umetničkim direktorom Hora bečkih dečaka.

Pored koncerata i gostovanja, izdvajaju se El Sistema seminari koji su muzički skupovi sa intenzivnim programom, gde orkestri uvežbavaju zajednički repertoar, tehniku, stvaraju lične veze i uspostavljaju saradnju između ustanova koje predstavljaju. Značajna aktivnost je i licencirana podrška lokalnim nastavnicima muzike da se profesionalno usavršavaju kroz seminare, stručne skupove i konferencije, na kojima učestvuju svetski priznati umetnici i predstavnici programa El Sistema, ali i drugi renomirani predavači iz celog sveta. Objedinjujući na ovaj način centre, učenike i profesore širom sveta, ova mreža je otelotvorenje ideala El Sistema: učiti i deliti sa drugima.

KAKO PROGRAM „MUZIKA NADE“ MENJA DETE I ZAJEDNICU

Muzika je oduvek jezik svima razumljiv i drag, ali i način da se obogati život pojedinca i zajednice. Mnogi su otkrili svoj potencijal zahvaljujući muzici, što je upravo cilj obrazovno – inkluzivnog programa El Sistema koji je započeo 1974.g u Venecueli, sa jedanaestoro dece u garaži, da bi se danas kod njih u programu školovalo preko milion mladih. Vizija osnivača programa Dr Hoze Antonio Abreua je da „muzika treba da bude priznata kao faktor socijalnog razvoja u najvišem smislu, jer prenosi osnovne vrednosti – solidarnost, harmoniju i uzajamno razumevanje. Ona ima i svojstvo da ujedini zajednicu i izrazi najfinija osećanja“. Njegov inovativni pristup koristi snagu muzike da premosti razlike među ljudima. Ne insistirajući na preciznosti i perfekciji izvođenja, program akcenat pre stavlja na strast, ljubav, empatiju i radost života. To se postiže kroz grupno muziciranje dece gde postoji balans između rezultata koji je postigla cela grupa i pažnje koja se posvećuje pojedincu. Orkestar zapravo predstavlja model društva, gde se konkurencija među pojedincima zamenjuje zajedničkim nastojanjem da se postigne rezultat. U ovom procesu deca i profesori inspirišu jedni druge da postignu uspeh kroz zajednički rad.

Za skoro pola veka postojanja, program se proširio u preko 65 zemalja na svim kontinentima i obuhvatio više od 4 miliona dece i omladine, koji se kroz časove muzike uključuju u školski sistem i spasavaju od društvene marginalizacije, pa i delinkvencije. Imajući ovo u vidu, UNESCO je program proglasio za najuspešniji socijalno - inkluzivni projekat u svetskim razmerama. El Sistema metodologija je iznedrila izvanredno talentovane i ostvarene profesionalne muzičare kao što su svetski poznati dirigent Gustavo Dudamel i ekskluzivni umetnik Dojče Gramofona Francisko Pačo Flores, za nas važan i kao koosnivač „Muzike nade“ i njen ambasador u Srbiji. Metodologija El Sisteme priznata je i podržana od strane mnogih renomiranih umetnika, među kojima su Placido Domingo, Klaudio Abado, Jo Jo Ma i Gerald Virt.

Vrednosti na kojima se zasniva El Sistema su sledeće:

- 1. Ljudska prava:** Svako ljudsko biće ima pravo na život sa dostojanstvom i da postigne svoj cilj kojim će doprineti društvu;
- 2. Društvena odgovornost:** Društvo je najfunkcionalnije kada ljudi ulažu napor da pomognu drugima, kako bi njihova ljudska prava bila zaštićena i ostvaren njihov lični potencijal.
- 3. Jačanje duha:** Svako dete može da nauči da iskusi i izrazi muziku i umetnost, da primi njihove dobrobiti i napravi važne životne odluke kao rezultat ovog učenja; Jačanje duha kroz stvaralaštvo je ključno za prevazi- laženje siromaštva i drugih prepreka, ili kako Hoze Abreu kaže “bogatstvom duha” gde se ulaganje u to bogatstvo smatra važnim činiocem u nastojanju zajednice da stvori izvrsnost i lepotu u muzici;
- 4. Vera u mlade:** Efektivno obrazovanje je zasnovano na ljubavi, podršci, radosti i uspešnim iskustvima u okviru funkcionalne i podržavajuće zajednice. Svako dete ima bezgraničan potencijal i mogućnost da postigne što veći uspeh. Vera u mlade je u osnovi ovakvog obrazovanja.
- 5. Kontinuirani razvoj:** Organizacije koje se bave obrazovanjem, kao i svaki pojedinac, uvek teže da prevaziđu prvobitni cilj i da se dalje razvijaju, da uključe više učesnika, postignu više i bolje. Stalna težnja ka daljem razvoju takođe znaci da je neophodna fleksibilnost, eksperimentisanje, kreativnost, spremnost na preuzimanje rizika, bez straha od neuspeha. Današnji neuspeh samo može biti odskočna daska i motivacija da se sutra postigne uspeh, a ne prepreka za dalj razvoj.

Principi na kojima se zasniva program El Sistema su:

• Društvena promena

El Sistema program deluje sistemom koncentričnih krugova kroz promenu ponašanja detata na promenu njegove uže i šire porodice i društva kao celine. Težnja za muzičkom izvrsnošću doprinosi procesu promene što posledično dovodi do društvene transformacije.

• Pristupačnost

Programi El Sistema su besplatni i nisu selektivni u prijemu, samim tim dostupni su i deci sa margina društva, bez roditeljskog staranja, sa posebnim potrebama.

• Sistemi orkestara i horova

Učenje se bazira na grupnom radu u okviru ansambla, gde postoji balans izmedju rezultata koji je postigla cela grupa i pažnje koja se posvećuje pojedincu. Orkestar zapravo predstavlja model društva, gde se konkurencija među pojedincima zamenjuje zajedničkim nastojanjem da se postigne rezultat. Po rečima maestra Abreua, "orkestar je zapravo samo grupa koja se spaja da bi proizvela zajednički rezultat". Manji ansambli i horovi rade po istom principu.

• Učestalost

Ansamblu El Sistema sastaju se 3-5 puta nedeljno u dužem vremenskom periodu kako bi se deci obezbedio ovaj izvanredan muzički trening, sa naglaskom na muzičkom izvođenju i nastupima, kao i sticanju bogatog kulturnog iskustva.

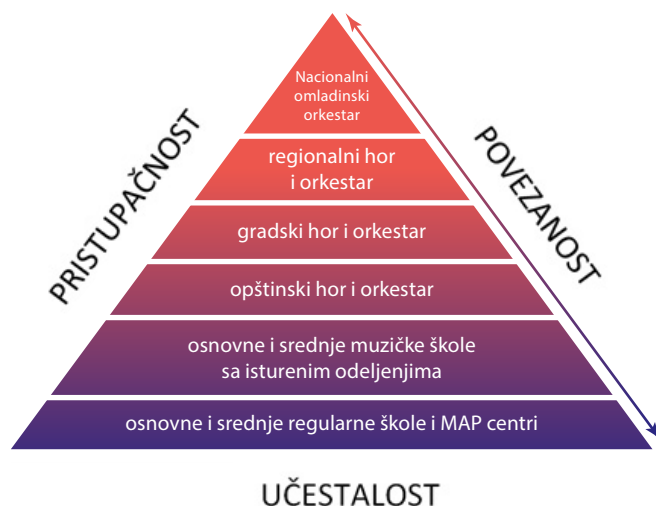
• Povezivanje

Svi centri u kojima se implementira program povezani su na lokalnim, regionalnim i nacionalnim nivoima, formirajući povezanu mrežu usluga i mogućnosti za učenike širom zemlje.

Slika 1: Principi na kojima se zasniva program El Sistema

Svi principi su međusobno zavisni i povezani. Kroz povezanost, pristupačnost i učestalost grupnog rada u sistemima orkestara i horova učenik prolazi kroz različite nivoe što dovodi do društvene promene.

Slika 2: Povezanost, pristupačnost i učestalost El Sisteme

U El Sistemi učenici tokom školovanja napreduju menjajući ansamble u kojima sviraju. Ideja je da dete od najnižeg "kvaliteta" muziciranja idu ka najvišem. Počinje da svira u lokalnom orkestru, prolazi selekciju za regionalni i, na kraju, postaje član nacionalnog orkestra. El Sistema teži da u program uključi sto veći broj dece, što mlađeg uzrasta i na sto duže vreme, bez obzira iz koje sredine potiču i kakve su im mogućnosti. Ipak ona omogućava intenzivno vežbanje za najvrednije i najtalentovanije među njima, pripremajući ih za najbolje nacionalne orkestre i za ulogu lidera u okviru svoje zajednice

KAKO EL SISTEMA DELUJE – OD POJEDINCA DO DRUŠTVENE PROMENE

Slika 3: El Sistema menja dete, njegovu porodicu, užu zajednicu i celo društvo. Program deluje sistemom koncentričnih krugova kroz promenu ponašanja deteta na promenu njegove porodice, zajednice i društva kao celine.

El Sistema metodologija:

Formalno obrazovanje uvek teži, a nikada ne stigne da uključi: više učenika, veći uticaj, veću muzičku izvrsnost, bolje podučavanje, unapređene alate, više zadovoljstva. **Zbog toga su fleksibilnost, eksperimentisanje, preuzimanje rizika i kolegijalna razmena neizbežni aspekti ovog programa.** Profesori preuzimaju više zaduženja i uloga. Kroz CATS (citizen, artist, teacher, student) model, oni kao građani, umetnici i prosvetni radnici podržavaju holistički razvoj svojih polaznika kao muzičara, radoznalih učenika, budućih edukatora i odgovornih pojedinaca koji daju doprinos društvu. Na primer, učenici često još od ranog uzrasta preuzimaju ulogu predavača, tako da mentorstvo za njih postaje uobičajena aktivnost i vredna tehnika, bez obzira na uzrast. Na probama se radi brzim tempom, potrebna je trajna posvećenost, odgovornost i radna etika. Kroz česte nastupe učenici imaju priliku da ono što su postigli pokažu i podele sa vršnjacima, porodicom i zajednicom. Učešće porodice i uključivanje zajednice su od suštinske važnosti. Braća i sestre često idu u iste škole i centre, roditelji prisustvuju časovima najmlađih učenika, a članovi porodice su najveći deo publike na koncertima. Kroz rad El Sistema jačaju se veze u okviru porodice i zajednice i pružanje mogućnosti predavačima da se profesionalno usavršavaju.

LINKOVI KA NASTUPIMA

Najpoznatije nastupe orkestra i hora „Muzika nade“ moguće je pogledati na sledećim linkovima:

<https://www.youtube.com/@musicartproject5665/videos>

U okviru orkestra Sistema Evrope 2022, Nacionalni auditorijum, Madrid, Encore „Ritmos Ciganos“

<https://www.musicartpro.rs/seyo-2022-u-madridu>

Koncert Muzika stvara ljude, održan jula 2021. godine u sali Kolarčeve zadužbine

<https://www.youtube.com/watch?v=ruVqud-YaUs>

Obeležavanje Dana Evrope, 9. maj 2019.

<https://www.youtube.com/watch?v=wUbue2Rh9Kg>

U okviru orkestra Sistema Evrope 2018, Southbank Centre, London

<https://www.youtube.com/watch?v=w2sWwOcl9Do>

U okviru orkestra Sistema Evrope 2017, Odeon Atikus, Atina, Betoven „Oda radosti“

https://www.youtube.com/watch?v=Hiek-FPq6UE&list=UUp2ML3zZRO6l0n8cH_vNnWg&index=35

U okviru orkestra Sistema Evrope 2015, Milanska skala

KONTAKTI

Za detaljniji uvid u strukturu programa „Muzika nade“ i aktuelne aktivnosti posetite internet adresu: www.muzikanade.rs i društvene mreže Facebook, Instagram i YouTube.

Moguća je pretplata na besplatan Newsletter.

Upiti tradicionalnih i digitalnih medija primaju se posredstvom elektronske pošte: musicartproject.rs@gmail.com i office@musicartpro.rs

Medijima su na raspolaganju i mobilni brojevi:

+381 65 205 1817, Đurđa Papazoglu, izvršna i umetnička direktorka MAP – „Muzika nade“

+381 60 6008 788 PR MAP – „Muzika nade“

Udruženje muzičke umetnosti
Music Art Project
Kumanovska 13, 11000
Beograd, Srbija

www.muzikanade.rs

Pružiti šansu svakom detetu.